

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

OPĆINE TRAVNIK

ZA 2012.GODINU

Broj:05-12/13

Sarajevo, maj 2013. godine

**MENADŽMENTU
OPĆINE TRAVNIK**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Travnik** za 2012. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2012. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Općine Travnik odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale nastale uslijed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Općine sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima uključujući i odredbe zakona i propisa koji određuju iznose i objelodanjivanje u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 22/06) i relevantnim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu rad u skladu sa etičkim zahtjevima, planiranje i vršenje revizije na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Naša odgovornost je također da izvršimo procjenu da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima, da li se sredstva koriste za utvrđene namjene, te da se izvrši ocjena finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema interne kontrole.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj procjeni, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim uslovima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu općeg prezentiranja finansijskih izvještajima.

Prilikom obavljanja revizije nismo revidirali početna stanja na dan 01.01.2012.godine i o istim ne dajemo mišljenje.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni, odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. Rashodi i izdaci Općine Travnik sa 31.12.2012. godine manje su iskazani za 736.956 KM, za koliko je manje iskazan i finansijski rezultat za 2012.godinu. Navedeni iznos se u najvećem dijelu odnosi na investicijska ulaganja u imovinu Općine a manjim dijelom na tekuće rashode i izdatke. Isti su knjigovodstveno evidentirani na poziciji neraspoređenog viška prihoda i rashoda, a ne na adekvatnim pozicijama analitičkog kontnog plana za budžet i budžetske korisnike. Također, isti nisu planirani Budžetom Općine za 2012. godinu a niti prihodi za iste. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH po kojem Nacrt Budžeta Općine mora sadržavati sve prihode, rashode i izdatke po

kategorijama i stavkama klasifikacije računskog plana. U skladu sa istim, mogu se preuzimati i izvršavati obaveze samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta Općine (Tačka 4.4, 4.6.4 i 4.7 Izvještaja).

2. Ne možemo potvrditi da je izvršeno adekvatno praćenje izvršenja Budžeta Općine jer je Općina Travnik za 2012. godinu iskazala deficit u iznosu od 857.888 KM. Iskazani deficit posljedica je i Rebalansom nerealnog planiranja porasta prihoda, obzirom da iskazano izvršenje prihoda za prva tri mjeseca 2012. godine (podaci na osnovu kojih je Rebalans rađen) u odnosu na isti period 2011. godine su pokazivali trend pada. Navedeno nije u skladu sa članom 23. Zakona o budžetima u FBiH po kojem se, ako prihodi porastu, može pristupiti izmjenama i dopunama budžeta. Rebalansom planirano povećanje prihoda rezultiralo je, na rashodovnoj strani, povećanjem rashoda i izdataka. Općina je sa 31.12.2012.godine iskazala kumulativni deficit u iznosu od 2.908.511 KM, koji ne možemo potvrditi obzirom na knjigovodstveno evidentiranje dugoročnog kredita iz ranijeg perioda. Također nije postupila u skladu sa članom 17. Zakona o budžetima u FBiH jer prilikom donošenja Budžeta za 2012. godinu nije planirala izvore finansiranja budžetskog deficita odnosno način korištenja budžetskog suficita (Tačka 4.4 Izvještaja).
3. Općina je iskazala prekoračenja odnosno više ostvarena sredstva od sredstava utvrđenih Budžetom Općine za 2012. godinu na pozicijama subvencija javnim i privatnim preduzećima za 60.583 KM. Navedeno nije u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH kojim je regulisano da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžetske tekuće godine samo do visine i za namjene utvrđene u posebnom dijelu budžeta (Tačka 4.6.3 Izvještaja).
4. Ne možemo potvrditi da su za radove na redovnom održavanju puteva (ukupna vrijednost 101.323 KM) provedeni odgovarajući postupci propisani Zakonom o javnim nabavkama BiH u dijelu odabira postupka obzirom na ukupno izvršene radove održavanja puteva. Izbor dobavljača izvršen je putem konkurentskog postupka bez objave obavještenja o nabavci a predmet nabavke (navedeni radovi) podjeljen je na osam LOT-ova. Također ne možemo potvrditi da tenderska dokumentacija za navedenu nabavku, kao i za nabavku goriva (55.738 KM) sadrži adekvatne i dovoljne informacije na osnovu kojih dobavljači mogu pripremiti ponude na stvarno konkurenском osnovu u skladu sa navedenim Zakonom, jer iste ne sadrže količinu i ukupnu cijenu odnosno vrijednost već samo jedinične cijene usluga (Tačka 4.7 Izvještaja).
5. Ne možemo potvrditi transparentnost i pravičnost dodjele tekućih transfera udruženjima građana jer nam za iste nisu prezentovani kriteriji i pravila raspodjele (Tačka 4.6.3 Izvještaja).
6. Ne možemo potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava, potraživanja i obaveza Općine jer nije izvršen popis i uskladivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem istih u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 69. Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH. Navedenim propisima je utvrđeno da budžetski korisnik najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava budžetska godina uskladije stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (Tačka 4.8, 4.9 i 4.10 Izvještaja).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izvještaji, zbog navedenog u prethodnom pasusu, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2012. godine, rezultat poslovanja i izvršenja Budžeta Općine Travnik, za godinu koja završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Općine Travnik tokom 2012. godine, zbog napomena u tačkama od 1 - 6 prethodnog pasusa, nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo: 17.05.2013. godine

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec**

**Generalni revizor
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

S A D R Ž A J

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	1
3.	REZIME.....	1
4.	NALAZI I PREPORUKE	2
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja.....	2
4.2	Sistem internih kontrola.....	2
4.3	Budžet Općine	4
4.4	Izvršenje Budžeta Općine	4
4.5	Prihodi Općine.....	5
4.6	Rashodi i izdaci	6
4.6.1	Bruto plaće i naknade zaposlenih.....	6
4.6.2	Izdaci za materijal i usluge.....	7
4.6.3	Tekući transferi	8
4.6.4	Kapitalni transferi	9
4.7	Nabavke i primjena Zakona o javnim nabavkama BiH	10
4.8	Stalna sredstva Općine	12
4.9	Kratkoročna potraživanja i razgraničenja	13
4.10	Obaveze i kratkoročna razgraničenja Općine	14
5.	KOMENTAR	15
PRILOG BR. 1.....		1
PRILOG BR. 2.....		2

**IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE TRAVNIK
za 2012. godinu**

1. UVOD

Općina Travnik (u daljem tekstu Općina) je jedinica lokalne samouprave u kojoj građani ostvaruju lokalnu samoupravu u poslovima utvrđenim Ustavom FBiH, Ustavom Srednjobosanskog kantona i zakonom. Općina ima svojstvo pravnog lica sa pravima i obavezama propisanim Ustavom, zakonom i Statutom Općine. Statutom je uređen samoupravni djelokrug Općine, organizacija, ovlaštenja i način rada organa Općine, međusobni odnosi organa Općine, oblici neposrednog odlučivanja građana o lokalnim poslovima, osnivanje i rad mjesnih zajednica, organizacija i rad lokalne uprave, imovina i finansiranje lokalne samouprave, upravni nadzor i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave.

Općina, kao jedinica lokalne samouprave, obavlja poslove kojima se izravno ostvaruju potrebe građana, poduzima sve korake u cilju osiguranja zaštite prava i sloboda navedenih u Ustavu FBiH, raspolaže i upravlja općinskom imovinom, vodi urbanističko - stambenu politiku od značaja za Općinu i njen razvoj , obavlja komunalne i druge uslužne djelatnosti te lokalne infrastrukture kao što je izgradnja i održavanje lokalnih cesta, putova, lokalnih mostova, vodi brigu o prirodnim i turističkim resursima Općine, osigurava racionalno korištenje i upravljanje lokalnim građevinskim zemljištem i obavlja i druge poslove koji su joj preneseni u nadležnost u skladu sa zakonom.

Organji Općine su Općinsko vijeće i općinski načelnik. Općinsko vijeće je organ odlučivanja u Općini a načelnik predstavlja izvršni organ Općine. Nadležnosti Općinskog vijeća i načelnika propisane su Zakonom o načelima lokalne samouprave u FBiH i Statutom Općine. Općinsko vijeće ima 31 vijećnika, koji su kao i načelnik, izabrani neposredno na lokalnim izborima.

Na području Općine osnovane su mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave. Sredstva za finansiranje djelatnosti mjesnih zajednica osiguravaju se dijelom u budžetu Općine za finansiranje određenih poslova.

Broj uposlenih u Općini sa 31.12.2012. godine iznosio je 107 zaposlena.

Sjedište Općine je u Travniku, Konatur b.b.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2012.godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Općine na dan 31.12.2012. godine, izvršenje budžeta Općine za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te jesu li finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u januaru i maju 2013. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Općine za 2012. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- *Uspostaviti efikasan sistem internih kontrola i izvršiti procjenu rizika za sve procese poslovanja u cilju postizanja pouzdanosti finansijskog izještavanja, usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, zaštite imovine i postizanja veće efikasnosti.*
- *U skladu sa članom 8 Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i članom 11. Pravilnika o internoj reviziji budžetskih korisnika načelnik Općine u obavezi je da uspostavi jedinicu za internu reviziju.*
- *Potrebno je evidentiranje tekućih izdataka vršiti na propisanim analitičkim kontima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*
- *Izmjene i dopune Budžeta Općine vršiti u potpunosti u skladu sa članom 23. Zakona o budžetima u FBiH.*
- *Nacrt Budžeta Općine obavezno mora da sadrži sve prihode, rashode i izdatke kako je to regulisano članom 17. Zakona o budžetima u Federaciji BiH. Također, u skladu sa navedenim zakonom, isti mora da sadrži izvore finansiranja budžetskog deficitra odnosno način korištenja budžetskog suficita iskazanog za prethodnu budžetsku godinu.*
- *Na teret budžetske tekuće godine, preuzimati i izvršavati obaveze samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta kako je to regulisano članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.*
- *Sve rashode i izdatke knjigovodstveno evidentirati (po klasama i glavnim kategorijama) u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu Budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike.*
- *Izvršiti uskladivanje internih akata iz oblasti plaća i naknada sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, potom i naknade za zaposlene u Općini Travnik obračunavati i isplaćivati u skladu sa istim.*
- *Potrebno je utvrditi normative utroška goriva po službenom vozilu, sa ciljem adekvatne kontrole utroška goriva po službenom vozilu.*
- *Sredstva reprezentacije koristiti u svrhe za koja su i namjenjana u skladu sa internim propisima Općine Travnik.*
- *Formiranje, rad i naknade komisija u Općini Travnik regulisati internim aktom, sa obavezom podnošenja izještaja o radu izvan radnog vremena, kako bi ostvarili pravo na naknadu za rad u komisijama.*
- *U cilju pravičnosti i transparentnosti donijeti pravila i kriterije raspodjele tekućih transfera neprofitnim organizacijama-udruženjima građana za koje se raspodjela ne vrši putem javnog poziva.*
- *Rashode izvršavati odnosno preuzimati obaveze na teret budžetske tekuće godine samo do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta Općine kako je to regulisano Zakonom o budžetima u FBiH.*
- *Plan kapitalnih investicija Općine Travnik donositi zajedno sa Budžetom Općine Travnik, kao sastavni dio Budžeta i isti uskladiti sa planiranim sredstvima, kako je propisano Zakonom o budžetima u FBiH.*
- *Kapitalne transfere koje su vezane za investiranje u imovinu kojom raspolaze Općina (asfaltiranje lokalnih puteva i izgradnja rasyvjete) planirati na kapitalnim izdacima, a realizirane projekte knjigovodstveno evidentirati na imovini Općine (investicijama u toku).*

- *Plan nabavki donositi na početku godine i istim obuhvatiti sve planirane nabavke u Općini Travnik, koji će biti uskladen sa Budžetom Općine Travnik za tekuću godinu.*
- *Nabavke kancelarijskog materijala, kao i odabir postupka dobavljača za redovno održavanje puteva vršiti u skladu sa procedurama utvrđenim Zakonom o javnim nabavkama BiH.*
- *U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH vršiti isključivo nabavke roba, usluga ili radova, a ne i prodaju istih.*
- *Potrebno je tendersku dokumentaciju pripremati u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.*
- *U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, potrebno je izvršiti popis stalnih sredstava, potraživanja i obaveza sa stanjem na dan kad se završava poslovna godina uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem istih.*
- *Prije vršenja popisa u Općini Travnik su dužni izvršiti uskladihanje podataka iz pomoćnih knjiga sa podacima iz Glavne knjige, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH*
- *Pratiti izvršenje ugovora o izgradnji, sa ciljem potpunog izvršenja radova u svim bitnim elementima ugovora.*
- *Potrebno je knjigovodstveno evidentirati potraživanja po osnovu ispostavljenih rješenje za općinsku komunalnu naknadu.*
- *Za evidentirana utužena potraživanja donijeti Odluku o preknjižavanju istih sa redovnih na sumnjičiva i sporna potraživanja.*
- *Poduzeti aktivnosti na rješevanju kredita datih pravnim osobama u ranijem periodu.*
- *Izvršiti uvid u kompletну dokumentaciju vezanu za dugoročni kredit i način njegovog evidentiranja i poduzeti aktivnosti po istom u cilju pravilnog i tačnog iskazivanja sredstava i izvora sredstava Općine Travnik.*

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2012. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u Izvještaju o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja Općine Travnik za 2002. godinu, ističemo da Općina

Nije postupila po preporukama koje se odnose na:

- Isplaćivanja iz budžetskih sredstava samo onih izdataka koji su planirani Budžetom Općine i do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta Općine .
- Općina nije utvrdila stvarno stanje imovine čiji je vlasnik i nije uskladena knjigovodstvena evidencija sa stvarnim stanjem utvrđenim propisom.

Preporuke po kojima je postupljeno se odnose na:

- Općina je donijela Pravilnik o plaćama službenika i namještenika općine Travnik.

4.2 Sistem internih kontrola

Izvršena je procjena funkciranja sistema internih kontrola u Općini kako bi se uvjerili da li su uspostavljene interne kontrole, da li osiguravaju potpunu primjenu i uskladenost sa zakonskim propisima, tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i ekonomično, efikasno i efektivno trošenje javnih sredstava. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu Općine a temelj

funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu **kontrolnog okruženja** je adekvatna organizacijska struktura i kvalitetni interni akti.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu Općine Travnik utvrđena je unutrašnja organizacija službi za upravu Općine, vrste organizacijskih jedinica i njihov djelokrug rada. Istim su utvrđeni poslovi organizacijskih jedinica, broj izvršitelja u odnosu na određena radna mjesta, status izvršitelja po radnim mjestima i potrebni uslovi za vršenje poslova tog radnog mjesta.

Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donio Federalni ministar finansija, budžetski korisnici na svim nivoima bili su u obavezi donijeti procedure navedene u Smjernicama, a rukovoditelji budžetskog korisnika poduzeti mjere za donošenje svih propisanih procedura. Utvrdili smo da Općina nije donijela sve procedure u skladu sa Smjernicama. Također, od strane nadležnih nije donesen Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima iako su Zakonom o budžetima u FBiH bili u obavezi donijeti isti. Pravilnikom o internim kontrolama između ostalog definišu se **i procjenjuju rizici poslovanja** i utvrđuju mjere za spriječavanje nastajanja neželjenih dešavanja. **Općina nije izvršila procjenu rizika za procese poslovanja.**

Kada su u pitanju **kontrolne aktivnosti**, utvrdili smo da se u svim slučajevima ne provode dosljedno zakonski propisi i propisane procedure, a niti su doneseni svi potrebni akti koji bi bili osnov za dobre kontrolne aktivnosti, što je imalo za posljedicu određene propuste u provođenju kontrolnih aktivnosti. Propusti se prije svega odnose na: Rebalans budžeta Općine nije vršen u potpunosti u skladu sa članom 23. Zakona o budžetima u FBiH, Nacrt Budžeta Općine ne sadrži sve rashode i izdatke kako je to regulisano Zakonom o budžetima u FBiH, izvršavale su se obaveze (investiciona ulaganja u objekat „Pirot“ i određeni tekući rashodi) koje nisu planirane u posebnom dijelu Budžeta Općine i nisu izvršavane do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta Općine, a pojedini rashodi su izvršavani u većem iznosu od Budžetom odobrenih sredstava, što sve nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, svi rashodi i izdaci nisu evidentirani po klasama i glavnim kategorijama kako je to regulisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike, nisu utvrđeni kriteriji i pravila raspodjele tekući transfera udužnjima građana osim raspodjele po projektnom principu, nije izvršen popis i nije uskladeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, potraživanja i obaveza što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH, nije praćeno izvršenje ugovora vezano za izgradnju sportske dvorane „PIROTA“, nisu ispoštovane odredbe Zakon o javnim nabavkama BiH vezano za nabavku kancelarijskog materijala i goriva, kao i nabavku automobila po sistemu „staro za novo“, izbor postupka odabira dobavljača za redovno održavanje puteva nije izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, tenderska dokumentacija za radove redovnog održavanje puteva i nabavku goriva nije pripremljena u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, nije donesen Plan kapitalnih investicija u skladu sa zakonskim propisima niti su kapitalne investicije vezano za asfaltiranje lokalnih puteva i izgradnju javne rasvjete evidentirani na imovini Općine, kao i nepravilnosti utvrđene na tekućim izdacima (reprezentacija, izdaci za komisije i ostale nespomenute usluge). Također, izvršenim uvidom u dokumentaciju utvrđeno je na pojedinim pozicijama evidentirano više vrsta izdataka što nije u skladu sa članom 57. Zakonom o budžetima u FBiH gdje стоји да se budžetsko računovodstvo zasniva na računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnoisti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Isto tako Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH je definisano da su budžetski korisnici obavezni transakcije u budžetu neposredno knjižiti na propisanim šestocifrenim kontima. Tako se na primjer evidentiranje plaća i naknada plaća vodi u kumulativnom iznosu bez propisanih analitičkih evidencija koja se odnosi na: prekovremeni rad, bolovanje do i preko 42 dana, noćni rad i dežurstva, zatim na poziciji izdataka za rad komisije evidentirani i drugi izdaci (ugovori o autorskom djelu, naknada za rad volontera) za koje su propisana analitička konta, zatim na poziciji goriva evidentirane su sve vrste nabavki goriva iako su naprijed navedenim Pravilnikom predviđena analitička konta po vrsti goriva. Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi da su pojedine pozicije rashoda iskazane realno i u skladu sa navedenim Zakonom i Pravilnikom.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu Općine je predviđeno radno mjesto inetrnog revizora, međutim isto nije popunjeno. Ističemo da je načelnik Općine u skladu sa članom 8. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i članom 11. Pravilnika o internoj reviziji budžetskih korisnika bio u obavezi organizovati jedinicu za internu reviziju, jer **ispunjava jedan od kriterija utvrđenih**

Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika (godišnji operativni budžet prelazi 10.000.000 KM).

Uspostaviti efikasan sistem internih kontrola i izvršiti procjenu rizika za sve procese poslovanja u cilju postizanja pouzdanosti finansijskog izvještavanja, usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, zaštite imovine i postizanja veće efikasnosti.

Potrebno je evidentiranje tekućih izdataka vršiti na propisanim analitičkim kontima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U skladu sa članom 8 Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i članom 11. Pravilnika o internoj reviziji budžetskih korisnika načelnik Općine u obavezi je da uspostavi jedinicu za internu reviziju.

4.3 Budžet Općine

Nakon provedene javne rasprave o Nacrtu Budžeta Općine za 2012. godinu, sačinjen je i prezentovan Općinskom vijeću Prijedlog Budžeta koje je 30.12.2011. godine usvojilo Budžet Općine za 2012. godinu. Isti je usvojen, sa uravnoteženim prihodima i primicima, rashodima i izdatcima u iznosu od 11.940.000 KM. Uz Budžet Općinsko vijeće je donijelo Odluku o izvršenju Budžeta Općine Travnik za 2012. godinu.

Izmjene i dopune Budžeta Općine (Rebalans), Općinsko vijeće je usvojilo dana 28.06.2012. godine po kojem su prihodi i primici, rashodi i izdaci povećani i planirani u iznosu od 12.595.000 KM. Uvidom u obrazloženje Rebalansa nismo se mogli uvjeriti da je adekvatno obrazloženo povećanje pozicija neporeznih (za 301.388 KM) i poreznih prihoda (za 140.000 KM) i da je isto utemeljeno na realnim pokazateljima, obzirom da iskazano izvršenje istih za prva tri mjeseca 2012. godine (podaci na osnovu kojih je Rebalans rađen) u odnosu na isti period 2011. godine nisu pokazivali trend porasta, već naprotiv trend pada. **Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da je Rebalans u potpunosti urađen u skladu sa članom 23. Zakona o budžetima u FBiH (ako prihodi porasti može se pristupiti izmjenama i dopunama budžeta).**

Izmjene i dopune Budžeta Općine vršiti u potpunosti u skladu sa članom 23. Zakona o budžetima u FBiH.

4.4 Izvršenje Budžeta Općine

Uvidom u Godišnji iskaz o izvršenju budžeta Općine za 2012. godinu utvrdili smo da su ukupni prihodi i primici iskazani u iznosu od 10.588.756 KM, rashodi i izdaci 11.446.644 KM i višak rashoda nad prihodima 857.888 KM. Općinsko vijeće je 04.04.2013. godine usvojilo Godišnji obračun i Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine Travnik za 2012. godinu. Međutim, utvrdili smo da Općina u finansijskim izvještajima nije evidentirala rashode i izdatke u iznosu od 736.956 KM i isti su za navedeni iznos manje iskazani. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se najveći dio odnosi na investicijska ulaganja u sportsko rekreacioni centar „Pirota“ (592.626 KM) a manjim dijelom na tekuće rashode (86.854 KM) kao i izdatke za nabavku vozila (57.476 KM). Navedeni rashodi i izdaci također nisu planirani Budžetom Općine za 2012. godinu niti su planirani prihodi za iste. Za navedene izdatke i rashode direktno je terećena pozicija neraspoređenog viška prihoda nad rashodima na osnovu Odluke Općinskog vijeća od 27.04.2011. godine o preraspodjeli ukupno utvrđenog viška prihoda nad rashodima za 2009. i 2010. godinu u ukupnom iznosu 3.964.969 KM (iako predmet revizije nisu bile 2009. i 2010. godina prema prezentovanim finansijskim izvještajima za navedeni period Općina je iskazivala kumulirani deficit). Navedena odluka nije u potpunosti realizovana u 2011. godini pa se realizacija iste nastavila u 2012. godini. Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi da Nacrt Budžeta Općine u skladu sa članom 17. Zakona o budžetima u FBiH sadrži sve prihode, rashode i izdatke kao i da sadrži izvore finansiranja budžetskog deficita odnosno način korištenja suficita. Također ne možemo potvrditi da je Općina sve rashode i izdatke knjigovodstveno iskazala po klasama, glavnim kategorijama i stavkama kako je to regulisano Zakonom o budžetima u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike. Također ne možemo potvrditi da je Općina preuzimala sve obaveze na teret budžetske tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta kako je to regulisano Zakonom o budžetima u FBiH. Na osnovu svega navedenog ne možemo potvrditi da su u finansijskim

izvještajima Općine za 2012. godinu realno i fer iskazani rashodi i izdaci. Isto tako ne možemo potvrditi da je Općina vršila adekvatno praćenje izvršenja Budžeta Općine jer je sa 31.12.2012. godine iskazala višak rashoda nad prihodima (deficit). Ukupni kumulativni deficit iskazan je u iznosu od 2.908.511 KM, koji zbog svega naprijed navedenog ne možemo potvrditi.

U tabeli u prilogu br 1. i 2. je dato izvršenje Budžeta Općine.

Nacrt Budžeta Općine obavezno mora da sadrži sve prihode, rashode i izdatke kako je to regulisano članom 17. Zakona o budžetima u Federaciji BiH. Također, u skladu sa navedenim zakonom, isti mora da sadrži izvore finansiranja budžetskog deficitita odnosno način korištenja budžetskog suficita iskazanog za prethodnu budžetsku godinu.

Na teret budžetske tekuće godine, preuzimati i izvršavati obaveze samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta kako je to regulisano članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

Sve rashode i izdatke knjigovodstveno evidentirati (po klasama i glavnim kategorijama) u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu Budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike.

4.5 Prihodi Općine

Općina Travnik je u 2012. godini u Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta iskazala prihode i primitke u ukupnom iznosu od 10.588.756 KM i u odnosu na planirane manje su ostvareni za 15,93%. U ukupnim prihodima, na prihode od poreza odnosi se 7.507.260 KM, neporezne prihode 2.970.973 KM i na primljene tekuće transfere od drugih nivoa vlasti 110.523 KM. Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u kantonu Središnja Bosna, uređena je pripadnost i ustupanje javnih prihoda koji su ustanovljeni zakonima Federacije BiH i Srednjo - Bosanskog Kantona.

U strukturi iskazanih prihoda od poreza (koji čine 59,60% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka) najznačajnije stavke odnose se na prihode po osnovu indirektnih poreza u iznosu od 4.554.237 KM, prihode po osnovu poreza na dohodak u iznosu od 1.632.636 KM i prihode po osnovu poreza na imovinu u iznosu od 1.203.118 KM. Općina vrši mjesечно usaglašavanje prihoda od poreza iskazanih u knjigovodstvu Općine sa prihodima iskazanim u obrascu B2 –raspodjela javnih prihoda na korisnike kojeg sačinjava Ministarstvo finansija Srednjo-Bosanskog Kantona i isti su sa 31.12.2012. godine usaglašeni.

U strukturi neporeznih prihoda najznačajnije stavke odnose se na prihode po osnovu budžetskih naknada i taksa i isti su iskazani u iznosu od 1.110.599 KM, općinske administrativne takse 238.912 KM, općinske komunalne naknade iskazane u iznosu od 585.095 KM i prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća u iznosu od 277.436 KM

Najznačajnije stavke u iskazanim prihodima po osnovu budžetskih naknada i taksi odnose se na prihode po osnovu prirodnih pogodnosti –renta (393.270 KM), naknade za dodijeljeno zemljište (181.657 KM), naknade za uređenje građevinskog zemljišta (216.537 KM).

Pravilnikom o intrenim kontrolama- internim kontrolnim postupcima u oblasti neporeskih prihoda koji je donio načelnik Općine uređeni su interni kontrolni postupci u oblasti neporeskih prihoda unutar Općine Travnik, mjerodavnost pojedinih službi za upravu kao i mjerodavnost pri obračunu istih. U skladu sa istim obaveza plaćanja javnog prihoda se utvrđuje aktom nadležnog organa iz čije nadležnosti se neporezni prihod utvrđuje i u skladu sa zakonom ili drugim propisom donesenim na osnovu zakona. Navedenom odlukom je regulisano da kontrola naplate neporeskih prihoda podrazumjeva kontrolu od strane nadležne službe koja je utvrdila obavezu i kontrolu od strane službe za ekonomsko finansijske poslove. U službi za ekonomsko finansijske poslove se vrši knjigovodstveno evidentiranje dostavljenih akata nadležnih organa kao i uplate po istim. U slučaju da obveznik ne izvrši svoje obaveze prema Općini u rokovima utvrđenim rješenjem ili drugim aktom, Služba za finansije istom šalje opomenu, a za dužnike koje ne postupe po opomeni Služba dostavlja predmet Općinskom pravobranitelju za prinudnu naplatu.

Naknade po osnovu prirodnih pogodnosti - renta i naknade za dodijeljeno zemljište utvrđuju se Rješenjem nadležne općinske službe u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH, Zakonom o prostornom uređenju Srednjo – Bosanskog Kantona, (Sl. novine SBK/KSB 11/05) Odlukom Općinskog vijeća o utvrđivanju visine naknade za dodijeljeno gradsko i ostalo građevinsko zemljište na korištenje (Sl.

novine Općine Travnik br. 25/04) i Odlukom Općinskog vijeća o utvrđivanju visine naknade za građevinsko zemljište u državnoj svojini koje se dodjeljuje radi građenja (Sl.novine Općine Travnik br.4/09).

Naknade za uređenje građevinskog zemljišta utvrđuje se Rješenjem nadležne općinske službe u skladu sa Zakonom o građenju Srednjo-Bosanskog kantona i Odluke Općinskog vijeća o utvrđivanju visine naknade za uređenje građevinskog zemljišta i izdavanje građevinske dozvole (Sl. novine Općine Travnik br. 6/06).

Općinske komunalne naknade utvrđuju se Rješenjem nadležne općinske službe u skladu sa Odlukom Općinskog vijeća o komunalnoj naknadi od 25.05.2010. godine. Navedenom Odlukom utvrđena je obaveza plaćanja komunalne naknade, način korištenja sredstava, obveznici plaćanja iste, način utvrđivanja visine naknade i način plaćanja naknade.

Provedenom revizijom ovih naknada nisu utvrđene nepravilnosti.

Primljeni transferi od drugih nivoa vlasti odnose se na transfer Kantona po osnovu Odluke Vlade Srednjo- Bosanskog kantona (od 10.05.2012. godine) o akontativnoj raspodjeli sredstava namijenjenih za sufinansiranje troškova prijevoza učenika osnovnih škola za 2012. godinu. U skladu sa istom, mjesecna akontacija navedenih sredstava za Općinu Travnik je 18.421 KM (za godinu 221.046 KM). 20.12.2012. godine Vlada Srednjo – Bosanskog Kantona je donijela Odluku o raspodjeli sredstava namijenjinih za sufinansiranje troškova prijevoza učenika osnovnih škola za 2012. godinu. U skladu sa istom transfer za troškove prevoza učenika za 2012. godinu Općini Travnik je iznosio 156.246 KM. Konstatovali smo da je Općina za 2012. godinu iskazala troškove prijevoza učenika osnovnih škola u iznosu od 691.585 KM. Vezano za sufinansiranje troškova prijevoza učenika osnovnih škola, utvrdili smo da je načelnik Općine Travnik podnio zahtjev Ustavnom sudu Federacije BiH za zaštitu prava na lokalnu samoupravu. U zahtjevu je istaknuto da je Kanton osnivač osnovnih škola u skladu sa Zakonom o osnovnom školstvu koji je donijela Skupština Kantona Središnja - Bosna i da je finansiranje prijevoza učenika osnovnih škola u nadležnosti Kantona. Kanton je svoju obavezu finansiranja, kako je navedeno, nametnuo Općini i neredovito ili u manjem iznosu sufinansira navedeni prijevoz. Ustavni sud Federacije BiH je 27.03.2012. godine donio Presudu u korist Općine i istom se utvrđuje da je Srednjo - bosanski Kanton povrijedio pravo Općine Travnik na lokalnu samoupravu iz razloga što nije u skladu sa članom 87. Stav 3. Zakona o osnovnom školstvu SBK („Službene novine Kantona“ broj 11/01) osigurao dovoljno sredstava za prijevoz daka osnovnih škola kojima je kanton osnivač. U obrazloženju Presude se ističe da je Kanton u skladu sa navedenim članom Zakona bio nadležan da finansira osnovno obrazovanje, ali je suprotno odredbama navedenog Zakona prenio finansiranje prijevoza učenika na jedinice lokalne samouprave a da pri tome lokalnoj zajednici nije osigurao finansijska sredstva. Do kraja naše revizije dobili smo informaciju da će Vlada SBK sudjelovati u finansiranju prijevoza učenika osnovnih škola u 100% iznosu i da se u Budžetu Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa za 2013. godinu planira stavka kojom će se pokriti ukupni troškovi prijevoza.

4.6 Rashodi i izdatci

Općina Travnik je u 2012. godini u Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta iskazala rashode i izdatke u ukupnom iznosu od 11.446.644 KM i u odnosu na planirane manje su ostvareni za 9%. U ukupnim rashodima i izdacima bruto plaće i naknade zaposlenim sa pripadajućim doprinosima iznose 2.650.522 KM, izdatci za materijal i usluge 1.209.724 KM, tekući transferi 5.608.391 KM, kapitalni transferi 684.555 KM i izdatci za nabavku stalnih sredstava 113.992 KM.

4.6.1 Bruto plaće i naknade zaposlenih

Bruto plaće zaposlenih sa pripadajućim doprinosima u 2012. godini ostvarene su u iznosu od 2.650.522 KM. Osnov za obračun plaća za 107 zaposlenih u Općini su Pravilnik o plaćama službenika i namještenika Općine Travnik iz 2009.godine sa izmjenama i dopunama iz 2010. godine, Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika u organu državne službe Općine Travnik, broj 01-1-01-3-3-88/12 od 16.03.2012.godine, sa primjenom od 01.03.2012.godine i Sporazum o utvrđivanju osnovice za obračun plaće, obračun i isplatu toplog obroka i regresa za državne službenike i namještenike u organima državne službe Općine Travnik u 2012.godini. Naprijed navedenom Odlukom izvršeno je usklajivanje platnih razreda i koeficijenata u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Jubilarne naknade u 2012.godini iskazane su u iznosu od 20.492 KM i iste su obračunavane i isplaćivane na osnovu rješenje koje donosi načelnik Općine pojedinačno za svakog zaposlenika. Pravo na isplatu jubilarne nagrade definisano je Pravilnikom o plaćama službenika i namještenika Općine Travnik, koji nije uskladen sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, jer istim nije definisano pravo na ovu vrstu naknade. Navedenim Zakonom propisana je obaveza donošenja svojih usaglašenih propisa iz oblasti plaća i naknada u roku od 90 dana od dana primjene navedenog Zakona, a u Općini Travnik ni do kraja 2012.godine nisu izvršili usklajivanja internih akata sa istim, tako da ne možemo potvrditi opravdanost obračuna i isplate jubilarnih naknada.

Izvršiti usklajivanje internih akata iz oblasti plaća i naknada sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, potom i naknade za zaposlene u Općini Travnik obračunavati i isplaćivati u skladu sa istim.

4.6.2 Izdaci za materijal i usluge

Prema Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta Općine Travnik za 2012. godinu izdaci za materijal i usluge su iskazani u iznosu od 1.209.724 KM, odnosno manje ostvareni u odnosu na plan za 9%. Najveći dio se odnosi na ugovorene i druge posebne usluge u iznosu od 843.178 KM, zatim na izdatke za energiju 117.556 KM, izdatke za komunikaciju i komunalne usluge 85.261 KM, nabavku materijala 59.083 KM i izdatke za usluge prijevoza i goriva 57.533 KM.

Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u iznosu od 57.533 KM, koji se najvećim dijelom odnosi na nabavku goriva od izabranog dobavljača za sedam vozila u vlasništvu Općine Travnik. Korištenje službenih vozila definirano je Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila. Istim su uređena pitanja prioriteta, planiranja, korištenja i održavanja službenih vozila, vođenje evidencija o korištenju, odobravanju i kontroli upotrebe i druga pitanja. Međutim, istim nisu definisani normativi utroška goriva za svako službeno vozilo, kako bi se na adekvatan način vršila kontrola korištenja službenih vozila i potrošnje goriva, a sa ciljem racionalne upotrebe službenih vozila Općine Travnik.

U okviru ugovorenih i druge posebne usluge iskazane su usluge reprezentacije u iznosu od 60.118 KM, izdatci za rad komisija 163.569 KM i ostale nespomenute usluge 131.737 KM.

Troškovi nastali po osnovu **usluga reprezentacije** su regulirani Uputstvom o načinu korištenja sredstava reprezentacije i Uputstvom o postupku nabavke, plaćanja, evidentiranja, dodjele i primanja poklona. Pravo na korištenje sredstava reprezentacije imaju: predsjedatelj Općinskog vijeća, načelnik Općine, sekretar Općine i pomoćnici načelnika Općine. Izvršenim uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da računi nisu sveobuhvatni (na nekim samo stoji konzumacija jela i pića), obzirom da nije navedena svrha za koju su nastali računi za reprezentaciju. Pored računa za konzumaciju jela i pića na uslugama reprezentacije evidentirani su računi za koje ne možemo potvrditi opravdanost nastanka i evidentiranje na uslugama reprezentacije, kao što su računi za: odijelo i jaknu, štampanje i uvezivanje, poklon bonove za 8. Mart, kao i finansijsku podršku. Tako da ne možemo potvrditi da su se sredstva reprezentacije u potpunosti koristila u svrhu za koja su i namjenjena.

Formiranje **komisija** je u nadležnosti načelnika Općine i predsjedavajućeg Općinskog vijeća. Formiranje i utvrđivanja naknade za rad komisija u Općini Travnik **nisu regulisane internim aktom**, kojim bi se trebao utvrditi način rada, rokovi, zadaci komisija, ostvarivanje i visinu naknade za rad izvan radnog vremena o čemu komisije sačinjavaju izvještaje o radu. Samo Odlukom o naknadama vijećnicima i članovima radnih tijela Općinskog vijeća Travnik definisane su naknade članovima komisija koje su formirane od strane Općinskog vijeća, kao i da Općinsko vijeće ima pravo da imenuje i druge stručne komisije i radna tijela, na osnovu općih akata, kantonalnih i federalnih propisa. Izvršenim uvidom u dokumentaciju ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknade komisijama, obzirom da njihovo formiranje nije regulisano internim aktom, niti je uslovljeno radom izvan radnog vremena, na osnovu čega bi ostvarile pravo na naknadu rada u komisijama.

Ostale nespomenute usluge iznosile su 131.737 KM, i na istim su u pojedinim slučajevima evidentirani izdaci koje se odnose na usluge reprezentacije (izdaci koji se odnose na međunarodnu suradnju i izdaci nastali kod obilježavanja Dana općine). Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da su realno iskazane usluge reprezentacije i ostale nespomenute usluge.

Potrebno je utvrditi normative utroška goriva po službenom vozilu, sa ciljem adekvatne kontrole utroška goriva po službenom vozilu.

Sredstva reprezentacije koristiti u svrhe za koja su i namjenjana u skladu sa internim propisima Općine Travnik.

Formiranje, rad i naknade komisija u Općini Travnik regulisati internim aktom, sa obavezom podnošenja izvještaja o radu izvan radnog vremena, kako bi ostvarili pravo na naknadu za rad u komisijama.

4.6.3 Tekući transferi

U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta Općine Travnik za 2012. godinu iskazani su tekući transferi u iznosu od 5.608.391 KM koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 1,82 %. Isti se odnose se na transfere drugim nivoima vlasti (563.329 KM), tekući transferi pojedincima (1.260.037 KM), tekući transferi neprofitnim organizacijama (2.348.442 KM), subvencije javnim preduzećima (1.283.937 KM) i subvencije privatnim preduzećima (152.046 KM).

Tekući transferi drugim razinama vlasti izvršeni su u skladu sa planiranim sredstvima Budžetom Općine za 2012 godinu i u skladu sa članom 28. Odluke o izvršenju budžeta Općine za 2012 godinu (u daljem tekstu Odluka). Najznačajnije stavke odnose se na transfer za sport u iznosu od 248.182 KM i transfer mjesnim zajednicama u iznosu od 84.947 KM. Korisnici transfera za sport su prilikom planiranja Budžeta Općine za 2012 godinu dostavljali Općini svoje zahtjeve i finansijske planove prihoda i rashoda za utrošak traženih sredstava. Nakon razmatranja navedenih zahtjeva i usuglašavanja istih od strane odgovornih osoba skupa sa načelnikom Općine isti su kandidirani u Prijedlogu Budžeta Općine. Usvojenim Budžetom Općine utvrđeni su transferi za trideset i jedan sportski klub. Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za 2012. godinu utvrđeno je da će se sportskim klubovima sa odobrenim sredstvima do 8.000 KM doznake vršiti kvartalno a onima kojima je odobren veći iznos doznake će se vršiti mjesečno u visini 1/12 odobrenog iznosa. U skladu sa navedenom Odlukom, transferi mjesnim zajednicama (34) doznačavani su mjesečno u iznosu od 150 KM za svaku mjesnu zajednicu za materijalne troškove, a ostali dio (kako je i Odlukom regulisano) za opremanje kancelarija mjesnih zajednica i troškove grijanja. Na osnovu uzorka utvrdili smo da su sportski klubovi dostavili Izvještaj o utrošku doznačenih sredstava za 2012. godinu.

Od tekućih transfera pojedincima najznačajniji su transfer za prijevoz učenika osnovnih škola (691.585 KM) i isplata stipendija studentima (120.000 KM). Isti su izvršeni u skladu sa planiranim sredstvima Budžetom Općine i Odlukom. Transfer za prijevoz daka doznačavan je na osnovu faktura prevoznika (jedanaest prevoznika). Sa prevoznicima (koji su odabrani na tenderu u 2010. godini) sklopljeni su Aneksi ugovora 01.09.2011. godine za prijevoz daka za prvo polugodište 2012. godine i 17.07.2012. godine za drugo polugodište 2012. godine. Uvidom u anekse ugovora utvrdili smo da se cijene prijevoza nisu mijenjale u odnosu na osnovni ugovor. Članom 5. Aneksa ugovora iz 2011. godine je regulisano da se isti primjenjuje i traje do okončanja postupka javnih nabavki i zaključivanja ugovora sa najpovoljnijim dobavljačem. Međutim za prijevoz daka za drugo polugodište nije pokrenuta procedura nabavke, jer kako odgovorni u Općini navode, očekivali su presudu Ustavnog suda Federacije BiH u korist Općine i smatrali da će Kanton dalje preuzeti obavezu finansiranja prijevoza. Isplata stipendija studentima vršena je na osnovu Odluke o dodjeli stipendija koju je donijelo Općinsko vijeće 16.11.2011. godine za akademsku 2011/2012 godinu, Pravilnika o dodjeli stipendija redovitim studentima i Pravilnika o dodjeli stipendija redovitim studentima deficitarnih zanimanja koje je donio načelnik. Navedenom odlukom je utvrđeno da će se dodijeliti sto (100) stipendija studentima bez obzira na vrstu zanimanja i dvadeset (20) stipendija studentima deficitarnih zanimanja. Utvrđeno je da je visina stipendije 100 KM. Također, navedenim pravilnicima su definisani kriteriji za dodjelu stipendija. Nakon provedene natječajne procedure (Konkurs za dodjelu stipendija je raspisan 19.12.2011. godine, isti dan je Rješenjem načelnika imenovana Komisija) Komisija za odabir korisnika stipendije je sačinila Izvještaj i predložila dodjelu stipendija studentima po godinama studija (ukupno 120 stipendija). Izvještaj komisije je usvojilo Općinsko vijeće.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama odnose se na transfere javnim ustanovama kojima je osnivač Općina (osam javnih ustanova) u iznosu od 1.646.532 KM, transfer za parlamentarne političke partije u iznosu od 223.200 KM i transfer udruženjima građana u iznosu od 274.260 KM. Transfer za javne ustanove doznačavao se mjesečno u iznosu od 137.211 KM u skladu sa članom 32. Odluke. Utvrdili smo da su javne ustanove prilikom planiranja Budžeta Općine za 2012. godinu dostavili svoje finansijske planove

prihoda i rashoda za 2012. godinu. Također su dostavile i Izvještaj o izvršenju finansijskih planova za 2012. godinu. Iznos koji je doznačavan političkim strankama utvrđen je Odlukom Općinskog vijeća o finansiranju političkih stranaka koje participiraju u Općinskom vijeću Travnik. **Za raspodjelu sredstava udruženjima građana, timu za reviziju nisu prezentovani kriteriji raspodjele**, izuzev Kriterija za raspodjelu sredstava za projekte nevladinih organizacija (50.000 KM) koji se vrše putem javnog poziva. Odgovorni su izjavili da se prilikom raspodjele transfera udruženjima koji se ne vrše putem javnog poziva, uglavnom vodili računa o broju članova koji isti okupljaju, o tradiciji rada udruženja, godinama postojanja istih.

Subvencije javnim poduzećima odnose se na transfere poduzećima za zimsko održavanje puteva (353.018 KM), transfer za redovno održavanje puteva (101.323 KM), održavanje čistoće javnih i zelenih površina (269.998 KM) i izdaci za javnu rasvjetu - troškovi električne energije (432.488 KM). Isti su planirani Budžetom Općine i izvršavali su se u skladu sa Odlukom na osnovu ugovora sa odabranim dobavljačem odnosno faktura ispostavljenih po istim. **Međutim navedeni izdaci su iskazani više od Budžetom planiranih za 21.537 KM ili 1,70 % što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

Najznačajnije subvencije privatnim preduzećima odnose se na izdatke po osnovu održavanja javne rasvjete u iznosu od 54.904 KM i izdatke po osnovu obezbjedenja sportsko rekreacionog objekta „Pirota“ u iznosu od 56.370 KM po osnovu ispostavljenih faktura u skladu sa zaključenim ugovorima sa izabranim dobavljačem. **Navedeni izdaci su iskazani više od Budžetom planiranih za 39.046 KM ili 34,55 % što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

U cilju pravičnosti i transparentnosti donijeti pravila i kriterije raspodjele tekućih transfera neprofitnim organizacijama-udruženjima građana za koji se raspodjela ne vrši putem javnog poziva.

Rashode izvršavati odnosno preuzimati obaveze na teret budžetske tekuće godine samo do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta Općine kako je to regulisano Zakonom o budžetima u FBiH.

4.6.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta Općine Travnik za 2012. godinu iskazani su u iznosu od 684.555 KM, i isti su u odnosu na plan manje ostvareni za 45%. Kapitalni transferi najvećim dijelom se odnose na ulaganja Općine u asfaltiranje ulica po mjesnim zajednicama; izgradnju vodovoda i izgradnju javne rasvjete. Općinsko vijeće Travnik je donijelo Plan kapitalnih investicija Općine Travnik za period 2012.-2014.godina tek 28.06.2012.godine, koji sadrži pregled projekata koji će se finasirati iz Budžeta Općine Travnik za 2012.godinu u ukupnom iznosu od 500.000 KM, iako su Budžetom planirana sredstva u iznosu od 733.000 KM, a Rebalansom još 503.539 KM što ukupno iznosi 1.236.539 KM. Rebalansom budžeta Općine Travnik obuhvaćeni su projekti koji su bili obuhvaćeni budžetom za 2011.godinu, a nisu realizovani u 2011.godini u iznosu od 489.055 KM, i bili su prioritet u rješavanju u 2012.godini. Tako da je do usvajanja Rebalansa budžeta Općine Travnik za 2012.godinu, vršena realizacija projekata iz 2011.godine. Za te projekte uglavnom su zaključeni ugovori u 2011.godini, a realizacija izvršena početkom 2012.godine.

Plan kapitalnih investicija nije donezen kada i Budžet Općine Travnik, niti je isti usaglašen sa iznosom planiranih sredstava za kapitalne transfere u Budžetu Općine, iako je Zakonom o budžetima u FBiH propisano da planovi razvojnih projekata čine sastavni dio Budžeta i isti moraju biti uskladjeni sa planiranim sredstvima u Budžetu.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se najveći dio realizovanih projekata odnosi na projekte koji su planirani u 2011.godini, a od 47 projekata planiranih u 2012.godini u iznosu od 500.000 KM, realizovano je samo 5 projekta u iznosu od 195.500 KM, koja se najvećim dijelom odnose na ulaganja u vodovod.

Kapitalni transferi vezani za izgradnju vodovoda „Trebišnjica“ iskazani su u iznosu od 49.995 KM, a odnose se na nabavku i isporuku materijala za cjevovod, zatim na izradu ograde oko vodozahvata na vodovodnom sistemu „Trebišnjica“ i elektro priključak i elektro opremu za vodovod Trebišnjica. Općina Travnik je vršila odabir najpovoljnijeg izvođača, a nadzor nad izvršenjem radova vršen zajedno sa nadležnim javno komunalnim preduzećem. Za završene rade vršena je primopredaja javno komunalnom preduzeću.

Pored iskazanih projekata vezanih za izgradnju vodovoda Trebišnjica na kapitalnim transferima, na poziciji neraspoređenog viška prihoda i rashoda iskazan je iznos od 35.587 KM, koji se također odnosi na izgradnju

vodovoda Trebišnjica, tako da i kapitalni transferi nisu realno iskazani za iznos od 35.587 KM (obrazloženo u poglavlju Izvršenja Budžeta).

U Općini Travnik vrše se ulaganja u izgradnju, rekonstrukciju i asfaltiranje puteva na području Općine (186.326 KM), kao i izgradnja i rekonstrukcija ulične rasvjete (93.349 KM) i sve to je evidentirano na kapitalnim transferima. Iako lokalni putovi nisu evidentirani u knjigovodstvu Općine (po Zakonu o cestama u Federaciji BiH na njima se ne može sticati pravo vlasništva niti druga prava), zbog značajnosti iznosa koji se utroši za ove namjene, mišljenja smo da bi Općina ove izdatke i ulaganja trebala knjigovodstveno evidentirati na poziciji investicija u toku, dok se ne nađe konačno rješenje o tome ko i na koji način treba knjigovodstveno evidentirati ulaganja u putove na lokalnom nivou.

Plan kapitalnih investicija Općine Travnik donosi zajedno sa Budžetom Općine Travnik, kao sastavni dio Budžeta i isti uskladiti sa planiranim sredstvima, kako je propisano Zakonom o budžetima u FBiH.

Kapitalne transfere koje su vezane za investiranje u imovinu kojom raspolaže Općina (ASFALTIRANJE lokalnih puteva i izgradnja rasvjete) planirati na kapitalnim izdacima, a realizirane projekte knjigovodstveno evidentirati na imovini Općine (investicijama u toku).

4.7 Nabavke i primjena Zakona o javnim nabavkama BiH

Plan nabavki Općine Travnik za 2012.godinu donesen je 15.05.2012.godine, na koji je saglasnost dao načelnik Općine. Plan nabavki, kao obavezna stavka prijedloga finansijskog plana, nije donesen na početku godine kada je usvojen i Budžet Općine, niti su Planom nabavki obuhvaćeni sve nabavke koje se odnose na kapitalne izdatke i to: radovi na izgradnji sportske dvorane u iznosu od 592.626 KM i nabavka vozila u vrijednosti od 57.476 KM. Također, navedene nabavke nisu planirane Budžetom niti iskazane na kapitalnim izdacima, nego je njihova nabavka umjesto na kapitalnim izdacima evidentirana na poziciji neraspoređeni višak prihoda i rashoda. Tako da kapitalni izdaci nisu realno iskazani, odnosno manje su iskazani za naprijed navedene nabavke u ukupnom iznosu od 650.102 KM. (obrazloženo u poglavlju Izvršenja Budžeta)

U Općini Travnik se periodično formiraju stalne komisije za nabavke, tako su u 2012.godini do aprila 2012.godine radila komisija formirana 10.10.2011.godine, zatim od aprila 2012.godine komisija formirana 16.04.2012.godine i na kraju komisija formirana 17.10.2012.godine. Komisije su provodile procedure javnih nabavki za stalna sredstva, izdatke za materijal i usluge i projekte vezane za izgradnju, rekonstrukciju i asfaltiranje saobraćajnica, projektovanja i izgradnje vodovodnog i kanalizacionog sistema, ljetnog i zimskog održavanja saobraćajnica i drugo. Izvršenom revizijom postupaka javnih nabavki u Općini Travnik bile su obuhvaćene nabavke koje su se provodile tokom 2012.godine (odabrane metodom slučajnog uzorka), a sa ciljem utvrđivanja da li se prilikom izbora najpovoljnijeg ponuđača postupalo u skladu sa procedurama definisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Utvrđili smo da je za nabavku kancelarijskog materijala početkom 2012.godine proveden konkurenčijski postupak, koji je poništen jer su pristigle manje od tri ponude, i nakon toga Općina Travnik nije provodila procedure propisane Zakonom o javnim nabavkama BiH za izbor najpovoljnijeg dobavljača kancelarijskog materijala, već je nastavila nabavku od dobavljača sa kojim je sklopljen ugovor u 2010.godini i aneksi ugovora od 31.01.2012.godine i od 20.03.2012.godine. Aneksima se ugovara dalja isporuka kancelarijskog materijala do završetka postupka javnih nabavki za 2012.godinu po cijenama iz ranijeg ugovora. Nabavka kancelarijskog materijala, u toku 2012.godine, iznosi su 48.630 KM. **Na osnovu naprijed navedenog možemo zaključiti da nabavke kancelarijskog materijala nisu vršene u skladu sa članom 11. Zakona o javnim nabavkama BiH, kojim je propisano da trajanje ugovora za dodatne isporuke, koje vrši prvobitni dobavljač, ne može biti duže od jedne godine računajući od dana dodjele inicijalnog ugovora. Tako da se aneski ugovora nisu mogli ni zaključiti, obzirom da je ugovor zaključen 06.12.2010.godine sa rokom isporuke do 06.12.2011.godine.**

Za nabavku putničkog motornog vozila upućen je Konkurenčijski zahtjev, od 12.03.2012.godine, za dostavu ponuda za nabavku i isporuku putničkog motornog vozila po sistemu „staro za novo“. Nakon provedene procedure odabira najpovoljnijeg ponuđača u Obavještenju kandidatima i ponuđačima o rezultatima utvrđena je lista ponuđača, na osnovu kriterija najniže cijene tehnički zadovoljavajuće ponude, i kao najuspješniji ponuđač kome se dodjeljuje ugovor je ponuđač sa ponudom gdje vrijednost novog vozila iznosi 27.449 KM, vrijednost procjenjenog vozila (starog) iznosi 3.220 KM, i konačna

cijena novog vozila iznosi 24.229 KM. Možemo zaključiti da je konačna vrijednost umanjena za procjenjenu vrijednost starog automobila. Obzirom da se kod provođenja Konkurenčijskog postupka dodjela ugovora isključivo zasniva na najnižoj cijeni, a da je kod prodaje automobila kriterij postizanje što veće cijene za isto, postupak javne nabavke novih vozila zamjenom za stara vozila nije moguće izvršiti, jer Zakon ovakvu kategoriju nabavke ne poznaje. Također, predmet Zakona o javnim nabavkama BiH je isključivo nabavka roba, usluga ili radova, a ne prodaja istih.

Nabavka goriva u 2012.godini izvršena je u ukupnom iznosu od 55.738 KM. Nabavka je vršena od dobavljača sa kojim je zaključen ugovor nakon provedenog konkurenčnog zahtjeva za dostavu ponuda za nabavku i isporuku goriva i maziva. Utvrđeno je da tenderska dokumentacija ne sadži podatke o procjenjenoj ukupnoj vrijednosti ugovora, odnosno procjenjenoj ukupnoj količini nabavki goriva, kako bi se ponuđačima osigurala potpuna transparentnost nabavki i kako bi ponuđači na osnovu raspoloživih informacija dali svoje ponude. Također, zaključeni Ugovor o javnoj nabavci, od 27.02.2012.godine, o isporuci pogonskog goriva i maziva ne sadrži ukupnu vrijednost ugovora, nego se pozivaju na ponudu u kojoj su iskazana samo jedinične cijene goriva i maziva. **Obzirom da je vrijednost ugovora jedna od bitnih odrednica ugovora i da procjenjena vrijednost ima uticaja kod utvrđivanja vrijednosnih razreda, potrebno je prilikom provođenja postupaka javnih nabavki i zaključivanja ugovora utvrditi kolika je procjenjena vrijednost nabavki.**

Odabir dobavljača za redovno održavanje puteva izvršen je putem konkurenčnog zahtjeva za dostavu ponuda broj 01-27-139 od 10.02.2012 godine bez objave obavještenja o nabavci. U konkurenčnom zahtjevu je naznačeno da se ponude dostavljaju do 27.02.2012. Također je navedeno da je predmet nabavke redovno održavanje lokalnih i ostalih cesta i gradskih ulica na području Općine Travnik podjeljen na LOT-ove (osam LOT-ova) po putnim relacijama. **Uvidom u tendersku dokumentaciju utvrdili smo da ista ne sadrži adekvatne i dovoljne informacije na osnovu kojih dobavljači mogu pripremiti ponude na stvarno konkurenčnom osnovu u skladu sa navedenim Zakonom, jer iste ne sadrže količinu i ukupnu cijenu odnosno vrijednost već samo jedinične cijene usluga.** Uvidom u zapisnik Komisije (ista je imenovana Rješenjem načelnika) utvrdili smo da je ista izvršila ocjenu pristiglih ponuda prema jediničnoj cijeni a prema kriteriju najniže cijene tehnički zadovoljavajuće ponude i predložila najpovoljnijeg ponuđača sa svaki LOT. Za LOT-ove 1, 2, 3, 5 i 8 izabran je ponuđač Merkez Oil a za LOT-ove 4, 6, i 7 izabran je ponuđač GPD Teling d.o.o Travnik. Nakon toga 16.03.2012 godine načelnik Općine je sačinio Obavještenje kandidatima i ponuđačima o rezultatima izbora i 26.04.2012 godine načelnik je sklopio ugovor sa odabranim dobavljačima. **Utvrđili smo da je ukupna vrijednost navedenih radova u 2012. godini izvršena u iznosu od 101.323 KM i u istom iznosu je planirana Budžetom za 2012. godinu. Na osnovu navedenog utvrdili smo da tenderska dokumentacija nije u potpunosti urađena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.** Također, odabir postupka za izbor dobavljača nije izvršen u skladu sa procedurama utvrđenim Zakonom o javnim nabavkama BiH. Naime, članom 6. tačka 2. a) navedenog zakona je utvrđeno da će ugovorni organ primjenjivati Pravila utvrđena u poglavljju II (otvoreni postupak, ograničeni ili pregovarački) u slučaju kada je vrijednosti ugovora radova jednak ili veća od 80.000 KM. Možemo konstatovati da se u ovom slučaju radilo o dijeljenju predmeta ugovora sa namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućih postupaka za dodjelu ugovora što nije dozvoljeno po Zakonu o javnim nabavkama BiH.

Plan nabavki donositi na početku godine i istim obuhvatiti sve planirane nabavke u Općini Travnik, koji će biti usklađen sa Budžetom Općine Travnik za tekuću godinu.

Nabavke kancelarijskog materijala, kao i odabir postupka dobavljača za redovno održavanje puteva vršiti u skladu sa procedurama utvrđenim Zakonom o javnim nabavkama BiH.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH vršiti isključivo nabavke roba, usluga ili radova, a ne i prodaju istih.

Potrebno je tendersku dokumentaciju pripremati u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

4.8 Stalna sredstva Općine

Stalna sredstva u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2012. godine iskazana su u nabavnoj vrijednosti od 73.640.383 KM (otpisana vrijednost iznosi 1.441.651 KM ili 1.96 %), od čega se na zemljište odnosi 54.811.460 KM, na građevinske objekte 13.768.559 KM (zgrade 11.662.899 KM, poslovni prostori 90.997 KM i stanovi 2.103.916 KM), opremu 750.387 KM i na stalna sredstva u pripremi 4.039.954 KM.

Vezano za popis u Općini Travnik, a prema prezentovanoj dokumentaciji Komisija za procjenu stalnih sredstava, opreme i inventara je sačinila Izvještaj o radu, od 11.02.2013.godine. U Izvještaju se, između ostalog, navodi da su od Službe za ekonomsko finansijske poslove tražili upute za rad u Komisiji i da su im isti dali liste sve opreme, inventara i imovine od prošle godine, kao i urađene liste od prošlogodišnje komisije i prazne liste koje će popuniti nakon što izvrše predmetni popis. **U Općini Travnik nisu donesene pisane procedure vezano za provođenje godišnjeg popisa, niti za vođenje evidencija o stalnim sredstvima. U Izvještaju su navedeni zadaci koje je Komisija izvršila prilikom popisa, međutim nisu dati finansijski pokazatelji niti za utvrđeno stanje ni za knjigovodstveno stanje.** Tako se u Izvještaju navodi da su vršili popis opreme i inventara i eventualno dopunjavalni inventurne brojeve na licu mjesta, kao i davali reverse za svakog uposlenika. Za popis zemljišta, poslovnih prostora i stanova su se obraćali nadležnim službama Općine. Na osnovu dobivenih podataka, Komisija konstatiše da se za stanove ne može snaći jer nema evidencije kome je dodijeljen stan, nego samo adrese stanova sa površinama, bez navođenja finansijskih podataka. U Izvještaju se također navodi da se popisani inventar i oprema razlikuju od prošle godine, jer je izvršena zamjena stolica novim stolicama, zamjena računarske opreme novom. Evidencija zemljišta u posjedu Općine Travnik se razlikuje od prošlogodišnje, jer je došlo do izmjena u kvadraturi što se dokumentuje izvodima iz posjedovnog lista svih katastarskih općina. Na kraju Izvještaja Komisija konstatiše da je način vođenja evidencije u Odsjeku za stambene poslove neusklađen sa evidencijom u Službi za ekonomsko finansijske poslove, tako da je nemoguće uraditi popis, pa predsjednik i članovi komisije traže da se izuzmu iz dijela popisa, koji se odnosi na stanove. Nakon toga, Komisija je sačinila Dopunski izvještaj o evidentiranim stanovima u vlasništvu Općine, od 27.02.2013.godine, kojim se konstatiše da se popis izvršio nakon usmenog usaglašavanja i razmjerne postojećih evidencija između Odsjeka za stambene poslove i Službe za ekonomsko finansijske poslove i sačinila popisna lista svih stanova u vlasništvu Općine Travnik. Popisne liste, koje su u prilogu naprijed nevedenog Izvještaja, nisu popunjene na adekvatan način, jer su popunjene samo kolone naziva i količina, bez vrijednosni pokazatelja po stvarnom stanju i po knjigovodstvenom stanju. Također nisu popunjene kolone utvrđenih razlika (manjak i/ili višak) iako su isti konstatovani popisom. **Možemo zaključiti da u Općini Travnik nisu doneseni interni akti kojim bi se rerulisao način vršenja godišnjeg popisa sa stanjem na 31.12. tekuće godine, kao i da popisom nije utvrđeno stvarno stanje stvari, prava, potraživanja i obaveza, niti je izvršeno uskladivanje stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem, kako je propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Provedenom revizijom je utvrđeno da nisu usaglašena stanja iskazana u glavnoj knjizi i u pomoćnoj evidenciji stalnih sredstva. Tako je zemljište u knjigovodstvenim evidencijama iskazano u iznosu od 54.811.460 KM, a u pomoćnoj evidenciji u iznosu od 55.299.458 KM. Zgrade su u knjigovodstvenim evidencijama iskazane su u iznosu od 11.654.782 KM i u okviru zgrada iskazana je knjigovodstvena vrijednost poslovnih prostora od 90.997 KM, dok su u pomoćnim evidencijama poslovni prostori po nabavnoj vrijednosti iskazani u iznosu od 10.156.008 KM. Stanovi u knjigovodstvenim evidencijama iskazani su u iznosu od 2.113.777 KM, a u pomoćnoj evidenciji nabavna vrijednost za 79 stanova je iskazana u iznosu od 2.070.243 KM. **Za utvrđeno neslaganje knjigovodstvenih i pomoćnih evidencija nismo dobili adekvatno obrazloženje, niti možemo utvrditi na što se konkretno odnosi, tako da ne možemo potvrditi iskazana stanja stalnih sredstava u poslovnim knjigama Općine Travnik.**

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 4.039.954 KM i odnose se na izgradnju sportske dvorane „PIROTA“. U toku 2012.godine izvršeno je ulaganje u ukupnom iznosu od 592.626 KM, od čega se najveći dio odnosi na vanjsko uređenje objekta PSKC „PIROTA“ u Travniku u ukupnoj vrijednosti od 558.195 KM. Za navedeno je zaključen Ugovor, od 27.04.2012.godine i Anex ugovora, od 24.10.2012.godine, kojim je definisan rok izvršenja radova od 60 dana od dana potpisivanja ugovora, odnosno od dana uvođenja u posao. Krajnji rok se može produžiti samo zbog vanrednih okolnosti, a koji ne može biti duži od 30 dana. Ugovorom je također, definisano plaćanje kazne (penala) izvođača za svaki dan prekoračenja roka završetka radova u visini od 5 promila od ukupne vrijednosti radova. Iz dokumentacije nadzornog organa vidljivo je da

je izvođač uveden u posao 26.06.2012.godine, a radovi završeni 05.11.2012.godine. Kao obrazloženje za kašnjenje izvođenja radova navode se naknadni radovi, izvedeni uz suglasnost Općine Travnik, a koji su bili poznati tek tokom izvođenja radova. Sa izvođačem radova je zaključen Anex ugovora tek 24.10.2012.godine, kojim se uvećava ugovoren i znos za 89.825 KM za više izvršene radove, nepredviđene radove, naknadne radove i manje izvršene radove u odnosu na ugovorene. Iako je Anex ugovora zaključen nakon proteka krajnjeg roka za završetak radova, istim nije definisan novi rok, niti su od strane Općine Travnik vršili obračun i naplatu kazne (penala) kako je predviđeno Ugovorom od 27.04.2012.godine.

Možemo zaključiti da od stane stručnog nadzora nisu obavijestili Općinu da je došlo do prekoračenja roka, a od strane Općine Travnik nisu pratili izvršenje ugovora u dijelu koji se odnosi na rok izvršenja radova i tražili naplatu kazne (penala) za kašnjenje u izvršenju Ugovora.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, potrebno je izvršiti popis stalnih sredstava sa stanjem na dan kad se završava budžetska godina i kao i uskladištanje stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem.

Prije vršenja popisa u Općini Travnik su dužni izvršiti uskladištanje podataka iz pomoćnih knjiga sa podacima iz Glavne knjige, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH

Pratiti izvršenje ugovora o izgradnji, sa ciljem potpunog izvršenja radova u svim bitnim elementima ugovora.

4.9 Kratkoročna potraživanja i razgraničenja

U Bilansi stanja Općine Travnik sa 31.12.2012. godine **iskazana su kratkoročna potraživanja u iznosu od 1.188.440 KM, kratkoročni plasmani 900.331 KM i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 41.475 KM**. Nije nam prezentovano da je Općina u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršila popis potraživanja i sa 31.12.2012. godine uskladila knjigovodstveno sa stvarnim stanjem istih, te ne možemo potvrditi iskazano stanje kratkoročnih potraživanja i razgraničenja.

Najznačajnija iskazana kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja od pravnih lica u iznosu od 853.653 KM i potraživanja od fizičkih lica u iznosu od 245.417 KM. Potraživanja od pravnih lica se u najvećem dijelu (693.512 KM) odnose na potraživanja za naknadu po osnovu rješenja o urbanističkoj saglasnosti i potraživanja po osnovu zakupa poslovnog prostora u iznosu od 86.628 KM. Potraživanja od fizičkih lica odnose se na zakup poslovnih prostora i zemljišta. Kada su u pitanju Rješenja o urbanističkoj saglasnosti, utvrdili smo da ista sadrže odredbu koja reguliše uplatu naknade po istim i traženje odobrenja za građenje u roku od godinu dana od pravosnažnosti rješenja, u protivnom rješenje gubi važnost. Utvrdili smo da je općinska služba za urbanizam, građenje, katastar i imovinsko pravne poslove fizičkim i pravnim licama koji nisu u roku izmirivali svoje obaveze po osnovu zakupa (po dostavljanju podataka službe za finansije), slala opomene, a nakon toga (ako korisnik ne izvrši upлатu) predmete sa dokumentacijom upućivala općinskom Pravobranilaštvu sa zahtjevom za pokretanje sudske postupaka. Međutim, utvrdili smo da potraživanja za predmete koji su nesigurni za naplatu i utuženi Služba za ekonomsko finansijske poslove nije knjigovodstveno evidentirala na sumnjivim i spornim potraživanjima kako je to regulisano Međunarodnim računovodstvenim standardima i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Također smo utvrdili da Općina nije knjigovodstveno evidentirala potraživanja po osnovu ispostavljenih rješenja za općinsku komunalnu naknadu. Prihodi po ovom osnovu su u 2012. godini ostvareni u iznosu od 454.272 KM. Isti se ostvaruju po osnovu ispostavljenih Rješenja općinske službe za zajedničke i komunalne poslove u skladu sa Odlukom Općinskog vijeća o komunalnim naknadama.

Od potraživanja po osnovu kratkoročnih plasmana najznačajniji su plasmani po osnovu kredita datih pravnim licima u iznosu od 123.982 KM i kredita datih radnicima u iznosu od 700.096 KM. Za kredite date pravnim licima nije prezentovana dokumentacija o uslovima davanja kredita, niti su pokrenute aktivnosti (tužbe) za naplatu istih. Po izjavi odgovornih isti se odnose na potraživanja iz ranijih godina a Općina ne raspolaže sa dokumentacijom po osnovu kojih su dati. Uvidom u finansijske

kartice utvrdili smo da se plasmani odnose na preduzeća Toplanu (90.288 KM), Bussines Centre (17.694 KM), Pavlovica(10.000KM), Planinsko dobro (3.000 KM), Muzej (1.000 KM) i Osnovna škola Travnik (2.000 KM). Krediti dati radnicima odnose se na kredite po osnovu prodaje stanova po osnovu Ugovora o kupoprodaji stana na kojem postoji stanarsko pravo zaključenih između Općine (prodavca, vlasnika stana) i kupca stana (uposlenika Općine). Ugovori (41) su zaključivani na osnovu Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova, Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, Pravilnika o stambenim odnosima Općine i Rješenje Komisije za dodjelu stanova radnicima Općine Travnik za stanove u vlasništvu Općine. Ugovori su zaključivani sa rokom otplate u 120 jednakih mjesечnih rata što je u skladu sa članom 12. Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova. Uvidom u prezentovane zaključene ugovore i otplatne planove (za Hrnjić Suad, Heljda Omer) utvrdili smo da su ugovori zaključeni 01.10.2009. godine a da se isti ne otplaćuju ili je počela otplata 01.08.2012. godine. Za navedeno je prezentovana saglasnost načelnika Općine iz 2010. godini o odgodi početka izmirivanja rata kredita i za isto utvrđen novi otplatni plan. Navedeno nije regulisano Zakonom o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova niti je u skladu sa odredbama zaključenih ugovora o prodaji stanova i otplatnim planom uz isti.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, potrebno je izvršiti popis potraživanja i sa stanjem na dan kad se završava budžetska godina uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem istih.

Potrebno je knjigovodstveno evidentirati potraživanja po osnovu ispostavljenih rješenje za općinsku komunalnu naknadu.

Za evidentirana utužena potraživanja donijeti Odluku o preknjižavanju istih sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja.

Poduzeti aktivnosti na rješevanju kredita datih pravnim licima u ranijem periodu.

4.10 Obaveze i kratkoročna razgraničenja Općine

Iskazano stanje kratkoročnih obaveza i razgraničenja u Bilansi stanja Općine Travnik sa 31.12.2012. godine iznosi 3.726.637 KM. Nije nam prezentovano da je Općina u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršila popis obaveza i sa 31.12.2012. godine uskladila knjigovodstveno sa stvarnim stanjem istih, te ne možemo potvrditi iskazano stanje kratkoročnih i dugoročnih obaveza Općine sa 31.12.2012. godine.

Iskazane kratkoročne obaveze i razgraničenja se odnose na kratkoročne tekuće obaveze prema dobavljačima u iznosu od 708.591 KM, obaveze prema organizacijama (udrugama i udruženjima), obaveze prema uposlenicima u iznosu od 252.606 KM (neizmirene obaveze za plaće i naknade za dvanaest mjesec 2012. godine) i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 2.266. 874 KM. Kratkoročna razgraničenja se odnose na razgraničene ostale prihode u iznosu od 1.415.412 KM, primljene donacije u iznosu od 471.337 KM i naplaćene prihode budućeg perioda. Uvidom u IOS-e (izvod otvorenih stavki) sa dobavljačima utvrđeno je da u nekim slučajevima nisu usuglašena iskazana stanja te ne možemo potvrditi da je izvršeno konačno usaglašavanje svih obaveza Općine sa dobavljačima. Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 2.356.223 KM i odnose se na dugoročni kredit uzet 2009. i 2010. godine u iznosu od 5.000.000 KM za finansiranje izgradnje poslovno kulturnog i sportskog centra „Pirota“ u Travniku. Kredit se vraća u 60 jednakih mjesечnih rata i uz grejs period u trajanju od šest mjeseci. Uvidom u prezentovanu dokumentaciju utvrdili smo da se kredit uredno otplaćuje. Dugoročni kredit je knjigovodstveno evidentiran na dugovnu stranu pozicije nerasporedenog viška rashoda nad prihodima po osnovu čega je iskazan kumulativni deficit. Isti se po osnovu uzetog kredita na kraju budžetske godine smanjuje za uplaćene rate kredita. **Ne možemo potvrditi da je ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja dugoročnog kredita uzetog za finansiranje izgradnje poslovno kulturnog i sportskog centra u vlasništvu Općine izvršen u skladu sa propisima koji važe za knjigovodstveno evidentiranje za budžet i budžetske korisnike.**

Utvrđili smo da je većina kratkoročnih obaveza izmirena do kraja drugog mjeseca 2013. godine.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, potrebno je izvršiti popis obaveza i sa stanjem na dan kad se završava budžetska godina uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem istih.

Izvršiti uvid u kompletну dokumentaciju vezanu za dugoročni kredit i način njegovog evidentiranja i poduzeti aktivnosti po istom u cilju pravilnog i tačnog iskazivanja sredstava i izvora sredstava Općine Travnik.

5. KOMENTAR

Općina Travnik, u ostavljenom roku, dostavila je Komentar na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Općine Travnik za 2012.godinu, dopisom broj 01-1089/13 od 15.07.2013. godine. U komentaru su dana obrazloženja za odredene utvrđene nalaze kao i da se poduzimaju aktivnosti po danim preporukama za iste. Također je dano obrazloženje vezano za obračun i isplatu jubilarnih nagrada i nabavku vozila po sistemu „staro za novo“ koje ne možemo prihvati jer nisu dana adekvatna obrazloženja i nije priložena dodatna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu datih nalaza, te se ovaj Izvještaj smatra konačnim.

Rukovodilac sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Vođa tima:

Jadranka Novak, viši revizor, dipl. oec.

Član tima:

Katica Galić, revizor, dipl. oec.

Izvršenje budžeta Općine Travnik na dan 31.12.2012. godine
Prilog br. 1.

Red. Broj	Vrsta prihoda	Budžet za 2012. godinu	Izmjene Budžeta za 2012. godinu	Operativni budžet za 2012. god. ¹ (3+/-4)	Izvršenje Budžeta za 2012. godinu	Izvršenje Budžeta za 2011. godinu
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi od poreza (zbir od 1 do 7)	8.092.000	140.000	8.232.000	7.507.259	7.421.073
1.	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	40.000,	5.000	45.000	29.374	22.009
2.	Porezi na plaće i radnu snagu	170.000	0	170.000	55.736	77.058
3.	Porez na imovinu	1.125.000	35.000	1.160.000	1.203.118	982.406
4.	Domaći porezi na dobra i usluge	27.000	15.000	42.000	27.408	12.548
5.	Porez na dohodak	1.715.000	85.000	1.800.000	1.632.636	1.529.589
6.	Prihodi od indirektnih poreza	5.000.000	0	5.000.000	4.554.237	4.780.776
7.	Ostali porezi	15.000	0	15.000	4.750	16.687
II	Neporezni prihodi (1+2+3)	3.448.000	301.389	3.749.388	2.970.973	2.820.036
1.	Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine	357.000	10.000	367.000	335.514	300.316
2.	Naknade, takse, prihodi od pružanja javnih usluga	3.084.000	291.388	3.375.388	2.633.299	2.512.649
3.	Novčane kazne	7.000	0	7.000	2.160	7.070
III	Transferi i donacije (1+2)	400.000	19.559	419.559	110.523	225.771
1.	Tekući transferi od kantona	400.000	0	400.000	110.523	225.771
2.	Donacije	0	19.559	19.559	0	0
A	Ukupno prihodi i primici (I+II+III)	11.940.000	460.947	12.400.947	10.588.756	10.466.880
	SUFICIT iz 2011.g. (neraspoređena sredstva)			194.053	194.053	187.846
	UKUPNO			12.595.000	10.782.808	10.654.726

¹ Ukupno odobreni operativni budžet na dan 31.12.2012. godine.

Prilog br. 2.

Red. Broj	Vrsta rashoda	Budžet za 2012. godinu	Izmjene Budžeta za 2012. godinu	Operativni budžet za 2012. god. ² (3+/-4)	Izvršenje Budžeta za 2012. godinu	Izvršenje Budžeta za 2011. godinu
1	2	3	4	5	6	7
I	Tekući izdaci (zbir od 1 do 11)	3.983.030	82.331	4.065.361	3.860.246	3.546.626
1.	Bruto plaće zaposlenih	1.947.500	41.700	1.989.200	1.941.749	1.856.929
2.	Naknade troškova zaposlenih	545.100	-14.314	530.786	504.341	304.555
3.	Doprinosi poslodavca	209.100	2.400	211.500	204.432	196.458
4.	Putni troškovi	24.000	0	24.000	12.649	25.151
4.1	Izdaci za energiju	143.000	-7.000	136.000	117.556	128.423
5.	Izdaci za komunalne usluge	72.000	6.000	78.000	85.262	89.321
6.	Nabavka materijala	70.100	0	70.100	58.833	60.683
7.	Izdaci za usluge prev. i goriva	57.500	5.000	62.500	57.533	56.199
8.	Unajmljivanje imovine I opreme	6.000	0	6.000	5.399	5.399
9.	Izdaci za tekuće održavanje	24.000	-1.000	23.000	18.308	17.401
10.	Osiguranje i bankarske usluge	17.000	0	17.000	10.687	11.516
11.	Ugovorene usluge	867.730	49.545	917.275	843.178	794.593
II	Tekući transferi (1+2+3+4+5)	5.637.470	74.400	5.711.870	5.608.391	5.241.493
1.	Tekući transferi drugim razinama vlasti	545.900	0	545.900	563.929	427.390
2.	Tekući transferi pojedincima	1.489.500	-28.000	1.461.500	1.260.037	1.290.654
3.	Tekući transferi neprofitnim organizac.	2.311.070	18.000	2.329.070	2.348.442	2.258.873
4.	Subvencije javnim preduzećima	1.178.000	84.400	1.262.400	1.283.937	1.210.386
5.	Subvencije privatnim preduzećima	113.000	0	113.000	152.046	54.191
III	Kapitalni transferi (1+2)	733.000	503.539	1.236.539	684.555	182.310
1.	Kapitalni transferi drugim razin. vlasti	732.000	503.539	1.235.539	684.555,	182.053
2.	Kapitalni transferi nepr.organizacijama	1.000	0	1.000	0,00	257
IV	Kamate na domaće pozajmljivanje	235.000	0	235.000	179.496	230.962
1.	Kamata na kredit za SRC Pirot	235.000	0	235.000	179.496,	230.962
V	Kapitalni izdaci (1+2)	1.156.000	-5.270	1.150.730	1.113.957	1.118.435
1.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	156.000	-5270	150.730	113.992	118.470
2.	Izdaci za otplate dugova	1.000.000	0	1.000.000	999.965	999.965
VI	Budžetska rezerva	195.500	0	195.500		195.000
B	Ukupno rashodi i izdaci (I+II+III+IV+V+VI)	11.940.000	655.000,00	12.595.000	11.446.644	10.514.825,84
	Višak prihoda nad rashodima/višak rashoda nad prihodima (A-B)				857.888,41	47.945,90

² Ukupno odobreni operativni budžet na dan 31.12.2012. godine.